

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
CIVILITZACIÓ MEDIEVAL

Coordinació: CASSANYES ROIG, ALBERT

Any acadèmic 2017-18

Informació general de l'assignatura

Denominació	CIVILITZACIÓ MEDIEVAL			
Codi	100088			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Història	3	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	4			
Crèdits pràctics	2			
Coordinació	CASSANYES ROIG, ALBERT			
Departament/s	HISTORIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	62 hores de classe presencial 88 hores de treball autònom de l'estudiant			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català. Es poden donar textos en altres llengües: castellà, anglès, francès, italià, llatí, etc.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CASSANYES ROIG, ALBERT	albert.cassanyes@historia.udl.cat	6	Dilluns i dimarts, d'11 a 13 h. / Despatx 1.04.1. Altres hores a convenir

Informació complementària de l'assignatura

Malgrat la imatge que, molt sovint, ofereixen els mitjans de comunicació, el món medieval no va ser una etapa obscura. Al contrari, durant l'Edat Mitjana es va forjar una civilització que constitueix els fonaments de l'Occident europeu. Va ser una etapa històrica en la qual la religió dominava gairebé tots els àmbits, però això no impedia que els homes medievals també pensessin, composessin música o celebressin festes. La civilització medieval, doncs, és un complex entramat d'aspectes que es relacionen entre si, i que evoluciona al mateix temps que la mentalitat al llarg de mil anys d'història.

A través d'aquesta assignatura, s'aprofundirà en el coneixement dels elements constitutius i dels valors, cultura i mentalitats de l'home de l'Edat Mitjana. Se cercaran, a més, les aportacions que el món medieval ha llegat a la civilització occidental. Es pretén, doncs, oferir una visió general, però suficient, per comprendre l'Edat Mitjana i captar el substrat cultural d'Europa.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer els principals elements que configuren la civilització medieval, així com els seus canvis i evolució al llarg de l'Edat Mitjana.
2. Identificar les diferents mentalitat i els corrents de pensament medievals, així com extreure'n les idees principals.
3. Valorar el llegat de la civilització medieval i entendre el seu rol fonamental en la configuració d'Europa.

Competències

Competències transversals
<p>Coneixement i capacitat d'aplicació del mètode científic.</p> <p>Capacitat d'anàlisi i síntesi.</p> <p>Capacitat de raonament crític.</p> <p>Capacitat de resolució de problemes i de presa de decisions.</p> <p>Creativitat i iniciativa.</p> <p>Coneixement dels principis i implicacions de l'ètica professional.</p> <p>Capacitat de treball en equip (intradisciplinari i interdisciplinari).</p> <p>Capacitat de treball en contextos internacionals.</p> <p>Capacitat de lideratge.</p> <p>Capacitat d'adaptació a situacions canviants.</p> <p>Motivació pel rigor i qualitat.</p> <p>Coneixement i sensibilitat cap als drets humans i la reducció de tot tipus de desigualtats.</p> <p>Coneixement i sensibilitat cap a la diversitat cultural.</p> <p>Capacitat d'aprenentatge autònom.</p> <p>Capacitat d'organització i planificació.</p> <p>Capacitat d'aplicar els coneixements teòrics a la pràctica.</p> <p>Comunicació oral i escrita en llengua nativa (amb experts i no experts).</p> <p>Coneixement d'una llengua estrangera.</p> <p>Coneixement d'informàtica aplicada.</p> <p>Capacitat de gestió de la informació.</p>

Competències específiques

Coneixement de l'estructura diacrònica general del passat.

Coneixement comparat de la història de diferents èpoques i territoris

Coneixement detallat d'un o més períodes específics del passat de la humanitat.

Coneixement dels processos històrics i dels principals factors demogràfics, socioeconòmics, polítics i culturals que els condicionen en diferents èpoques i territoris.

Coneixement de les diferents teories i perspectives historiogràfiques, així com de la diversitat de la consciència del temps i la memòria històrica.

Coneixement d'altres ciències humanes i socials, en especial l'antropologia social, la història de l'art, la geografia, l'economia i els estudis de les llengües pertinents per al coneixement de processos històrics concrets.

Coneixement de l'evolució del pensament i la seua relació amb la història.

Coneixement de les desigualtats i heterogeneïtats socials (classes, gènere, ètnia, religió, ideologia) i el seu paper en l'evolució històrica.

Coneixement de la diversitat cultural (perspectiva antropològica), en particular de les tradicions culturals i religioses de la humanitat i les seues relacions amb les transformacions i canvis històrics.

Coneixement de la significació històrica de la vida quotidiana i les lògiques del parentesc i l'organització familiar.

Coneixement de les relacions entre ciència i evolució social.

Capacitat per interrelacionar de manera crítica els esdeveniments i processos del present i del passat.

Coneixement i domini bàsic de la metodologia per a la investigació històrica.

Coneixement i domini bàsic de les metodologies pròpies de les subdisciplines temàtiques de la història (estudis de gènere, història econòmica i social, història de les idees).

Coneixement i domini bàsic de la metodologia i tècniques etnogràfiques (antropologia social).

Capacitat d'utilitzar a un nivell bàsic les metodologies d'altres ciències socials i humanes (en particular, història de l'art i geografia).

Capacitat per interpretar i utilitzar tot tipus d'informació documental i arxivística.

Coneixements generals i instrumentals de disciplines i tècniques associades: arqueologia, epigrafia, paleografia, arxivística, diplomàtica.

Coneixements instrumentals de la història de la conservació de monuments, dels principals criteris de restauració, recuperació i gestió del patrimoni cultural i, en particular, arqueològic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Aspectes introductoris
2. Poder i societat medieval
3. Església i religiositat
4. Cultura i pensament medieval
5. Art medieval
6. Els altres
7. El llegat medieval

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologia	Activitat	Hores de treball dirigit	Hores de treball no-dirigit
Exposició a classe, per part del professor, de les línies axials de cadascun dels temes	Exposició del professor	50	50

Treball conjunt i col·lectiu a classe de documents de diferents tipus	Comentari de textos Comentaris d'imatges Comentari de mapes Debats	10	12
Exercici d'avaluació final	Desenvolupament del temari Comentari de textos Comentari de mapes	2	26
TOTAL		62	88

Sistema d'avaluació

Mecanismes d'avaluació	Descripció	Activitat	Percentatge
Taller d'avaluació (examen)	Exposar continguts i procediments	Prova escrita	35%
Informes i treballs	Aprofundir de manera informada en un o més aspectes del curs	Comentari de textos. Comporta la redacció d'un informe	40% (4x10%)
Assistència i participació	Facilitat l'homogeneïtzació i la visió global comuna en l'assimilació dels continguts per part dels alumnes	Iniciativa del professor, amb recurs a diferents mecanismes retòrics i audiovisuals	10%
Altres	Participació en altres activitats formatives de l'àrea	Iniciació als rudiments de la recerca i l'exposició dels continguts d'aquesta	15%
TOTAL			100%

Bibliografia i recursos d'informació

Es proporcionarà bibliografia específica per a cadascun dels temes, així com per a l'elaboració dels treballs corresponents, a petició dels estudiants. Tot i això, s'indiquen alguns llibres que, per les seves característiques, poden ser especialment interessants per a la present assignatura:

Alturo, Jesús. *Història del llibre manuscrit a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2003.

Álvarez Palenzuela, Vicente Ángel. *El Cisma de Occidente*. Madrid: Rialp, 1982.

Asenjo González, María. *Las ciudades en el Occidente medieval*. Madrid: Arco Libros, 1996.

Bartlett, Robert. *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. València-Granada: Universitat de València-Universitat de Granada, 2003.

Biller, Peter; Dobson, Barrie (eds.). *The Medieval Church: Universities, Heresy, and the Religious Life*. Woodbridge: The Ecclesiastical History Society, The Boydell Press, 1999.

Busqueta i Riu, Joan Josep; Pemán Gavín, Juan (coords.). *Les universitats de la Corona d'Aragó, ahir i avui. Estudis històrics*. Barcelona: Pòrtic, 2002.

Curtius, Ernst Robert. *Literatura europea y Edad Media latina*. Mèxic D.F.: Fondo de Cultura Económica, 1955, 2 vols.

- Duby, Georges. *Los tres órdenes o lo imaginario del feudalismo*. Barcelona: Petrel, 1980.
- Duby, Georges. *Europa en la Edad Media*. Madrid: Paidós, 1986.
- Duby, Georges. *La época de las catedrales. Arte y sociedad, 980-1420*. Madrid: Cátedra, 2002.
- Erlande-Brandenburg, Alain. *El arte gótico*. Madrid: Akal, 1992.
- Flasch, Kurt. *El pensament filosòfic a l'Edat Mitjana. D'Agustí a Maquiavel*. Santa Coloma de Queralt: Obrador Edèndum, 2007.
- García de Cortázar, José Ángel. *Historia religiosa del Occidente medieval (313-1464)*. Madrid: Akal, 2012.
- Glenisson, Jean (ed.). *Le livre au Moyen Age*. Turnhout: Brepols, 1988.
- Heers, Jacques. *La invención de la Edad Media*. Barcelona: Crítica, 1995.
- Huizinga, Johan. *El otoño de la Edad Media. Estudios sobre la forma de la vida y del espíritu durante los siglos XIV y XV en Francia y en los Países Bajos*. Madrid: Alianza editorial, 1981.
- Le Goff, Jacques. *Tiempo, trabajo y cultura en el Occidente Medieval*. Madrid: Taurus, 1983.
- Le Goff, Jacques. *Lo maravilloso y lo cotidiano en el Occidente medieval*. Barcelona: Gedisa, 1986.
- Le Goff, Jacques. *Los intelectuales en la Edad Media*. Barcelona: Gedisa, 2009.
- Madigan, Kevin. *Medieval Christianity. A New History*. New Haven: Yale University Press, 2015.
- Martin, Hervé. *Mentalités médiévales. XIe-XVe siècle*. París: Presses Universitaires de France, 1998.
- Martín Prieto, Pablo. *La cultura en el occidente medieval. Una síntesis histórica*. Madrid: Ergástula, 2013.
- Martínez Lorca, Andrés. *Introducción a la filosofía medieval*. Madrid: Alianza, 2011.
- Mitre Fernández, Emilio. *La Iglesia en la Edad Media. Una introducción histórica*. Madrid: Síntesis, 2003.
- Monsalvo Antón, José María. *Las ciudades europeas del Medioevo*. Madrid: Síntesis, 1997.
- Mullett, Michael. *La cultura popular en la Baja Edad Media*. Barcelona: Crítica, 1990.
- Nieto Soria, José Manuel; Sanz Sancho, Iluminado. *La época medieval: Iglesia y cultura*. Madrid: Istmo, 2002.
- Ramón Guerrero, Rafael. *Historia de la filosofía medieval*. Madrid: Akal, 2002.
- Rapp, Francis. *La Iglesia y la vida religiosa en Occidente a fines de la Edad Media*. Barcelona: Editorial Labor, 1973.
- Ridder-Symoens, Hilde de. (ed.). *A History of the University in Europe. Volume I. Universities in the Middle Ages*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992.
- Sabaté Curull, Flocel (ed.). *La formació de la personalitat a l'Edat Mitjana*. Lleida: Pagès editors, 2016.
- Vauchez, André. *La espiritualidad del Occidente medieval*. Madrid: Cátedra, 1995.
- Verges, Jacques. *Gentes del saber en la Europa de finales de la Edad Media*. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1999.
- Weinberg, Julius. *Breve historia de la filosofía medieval*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Zimmermann, Michael. *Écrire et lire en Catalogne (IXe-XIIe siècles)*. Madrid: Casa de Velázquez, 2003, 2 vols.